

Giờ Trái đất là sự kiện do Quỹ Quốc tế Bảo vệ Thiên nhiên (World Wildlife Fund) khởi xướng, khởi đầu từ năm 2007 ở Sydney, Australia, được 2 triệu người ủng hộ với tiêu chí đặt cao tiết kiệm năng lượng, giảm khí thải CO₂, với mục đích cuối cùng là giáo dục mọi người ý thức bảo vệ môi trường. Nhờ các phương tiện truyền thông sự kiện này đã trở thành một hoạt động quốc tế, năm 2008 có sự kiện tham gia là 50 triệu người, năm 2009 là 1 tỷ người và đến 2010 đã được 128 quốc gia tham gia. Hình thức của Giờ Trái đất rất đơn giản: Khuyến khích các gia đình và các cơ sở kinh doanh tắt đèn điện và các thiết bị điện không cần thiết trong khoảng 1 giờ đồng hồ vào 8 giờ 30 phút (giờ địa phương) ngày thứ bảy cuối cùng của tháng Ba hàng năm nhằm hạn chế ô nhiễm môi trường.

Đáng tiếc cho đến nay vẫn còn rất nhiều người chưa hiểu thật đúng mục đích của sự kiện này, các phương tiện truyền thông thay vì khuyến khích để chúng ta hiểu các biện pháp tiết kiệm vì mục đích bảo vệ môi trường thì chỉ nhìn nhận yếu tố tiết kiệm điện như một nội dung chính, một sự hoạt động khác thì sự đồng lòng Giờ Trái đất như một cách để chúng ta đổ vào các hoạt động vui chơi, giải trí tưng tưng. Tôi nghĩ đô thị Việt Nam trong mấy năm qua đã tổ chức nhiều hoạt động gọi là “hoạt động Giờ Trái đất”, nhưng trên thực tế lại gây ra sự lãng phí xa xỉ và gia tăng ô nhiễm môi trường. Hàng triệu người náo động để lên trong một thời gian dài trong nhiều giờ đã tạo nên một lượng khí CO₂ khổng lồ tung vào môi trường là điều đáng ngại với tiêu chí căn bản của Giờ Trái đất. Đồng ý về quan điểm tiết kiệm, một người nên thông minh mà thanh thiêu niên để trong Giờ Trái đất để góp phần vào môi trường và lợi ích của mình để một bóng đèn thông minh trong một giờ, đồng thời như tạo nên một lượng bụi và khí CO₂ lớn góp phần lớn so với việc tắt tạo nên một giờ điện năng cho một người đèn. Các “hoạt động văn hóa” của các xã hội diễn ra để tuyên ngôn cho Giờ Trái đất là những hoạt động với thực chất là mang tính thương mại, “ăn theo” Giờ Trái đất, chỉ thỏa mãn nhu cầu vui chơi giải trí cho công chúng và PR cho các nhà tài trợ. Có những hoạt động nhân danh Giờ Trái đất đã tiêu phí hàng chục triệu đồng Việt Nam. Một chương trình nghệ thuật truyền hình trực tiếp diễn ra trong Giờ Trái đất như kêu gọi mọi người tắt đèn, nhưng thực tế lại quảng cáo rầm rộ trước đó hàng tuần nhằm thu hút hàng triệu chiếc TV gia đình làm việc để thu hình, thu hút hàng vạn thanh niên tụ tập vui chơi với hàng vạn người nên nó quá ồn ào. Về bản chất đây là những hoạt động hoàn toàn đi ngược lại tiêu chí căn bản của Giờ Trái đất.

Do các tác động của PR và những diễn biến ngày càng khôn khéo biến cách mà những danh các tiêu chí cao quý được phớt lờ và các hoạt động kinh doanh ngày càng ít được kiểm soát và kiểm duyệt, đã tạo nên thói quen hình thức cho nghĩa cho nhiều người Việt Nam, thích nói năng bông đùa “đi ngôn”, nói không đi đôi với việc làm. Một bên sinh viên Hà Nội háo hức chờ đón tham gia Giỗ Trái đất bông đùa “gia tài” đáng kể với 50 cây nến, mỗi cây dài 20cm, được kiểm soát đặt trên sân trường (một cây nến nhỏ với sự cháy liên tục trong 3 giờ). Một chỗ khách sạn 3 sao khoe rằng nhân Giỗ Trái đất năm nay khách sạn của bà đã có cỗ hỏi mời thu bông đã thu hút được một lượng khách đông đảo tới ăn, uống, giải trí như hàng nghìn người nên được thưởng sáng lập loè trước cửa, trên sân, các hành lang, quầy bar và nhà hàng của khách sạn. Đối với một số ngành kinh doanh, Giỗ Trái đất quả là cỗ hỏi mời phô trương và kiếm lời. Tuy nhiên bà chủ khách sạn cũng tiết kiệm rằng tiền mua nến đặt trong Giỗ Trái đất đó được dùng số tiền mà khách sạn sẽ dùng để trong 10 ngày. Thế này, với một thức ăn như vậy Giỗ Trái đất theo kiểu Việt Nam là có ích hay tác hại?

Bản thân Giỗ Trái đất không có hại, mà hại là do các nhà tổ chức, các cơ quan có trách nhiệm, các cơ quan truyền thông đã không chú ý bám sát các tiêu chí của sự kiện này và đã hướng nhân dân vào các hoạt động mang tính hình thức, làm cho sự kiện quốc tế quan trọng này càng ngày càng mất đi ý nghĩa tích cực, trở thành cỗ hỏi mời phô trương lãng phí công của, gây thêm ô nhiễm cho môi trường trái đất chúng ta.

Trung Nghĩa - Tạp chí Ngày Nay